

Wafādārī

Sone ke Bachhṛe kā Sabaq

wafādārī. sone ke bachhṛe kā sabaq

Faithfulness. The Lesson of the Golden Calf

by Bakhtullah

[*Zinda Kalam* 9]

(Urdu—Roman script)

© 2026 Chashma Media.

published and printed by

GWCS, New Delhi

Bible text is from UGV.

illus. R. Gunther <https://freebibleimages.org/illustrations/ls-golden-calf/>;

<https://freebibleimages.org/illustrations/ls-moses-commandments/>;

<https://freebibleimages.org/illustrations/ls-moses-manna/>;

<https://freebibleimages.org/illustrations/rg-moses-snake/>;

partially modified by OpenAI

for enquiries or to request more copies:

askandanswer786@gmail.com

Fahrist

Ḳhudā kā Ahd Qabūl Karo	2
Apne But Mat Banāo	6
Dūsron kī Behtarī Chāho	10
Ḳhudā kī Huzūrī ke lie Tarapte Raho	16
Ḳhudā kī Wafādārī par Etabār Karo	18
Tauret, Ḳhurūj 24; 32–34	23

Jab ẖhudā Isrāīlī qaum ko Misr se nikāl lāyā to un ke lie īmān kā safr shurū huā. Chalte chalte wuh Sīnā Pahār par pahuñch gae. Wahāñ ẖhudā ne unheñ zindagī kī rāh dikhāī. Jo us par chal paṛe us ke ẖhudā aur dūsroñ ke sāth tālluqāt bahāl rahte haiñ. Lekin Sīnā Pahār par unheñ ek aur sabaq bhī sīkhnā thā. Wuh kyā? Wafādārī kā sabaq. Ham bahut kuchh sīkh sakte haiñ, lekin agar wafādārī sāth na ho to bāqī tamām sabaq bakwās haiñ. Sīnā Pahār par qaum ne wafādārī ke pāñch pahlū sīkh lie. Pahlā pahlū,

Khudā kā Ahd Qabūl Karo

Jo wafādār rahnā chāhtā hai use pahle wuh ahd qabūl karnā hai jo Khudā ne use pesh kiyā hai. Tauret mein likhā hai,

Phir us ne wuh kitāb lī jis mein Rab ke sāth ahd kī tamām sharāyt darj thīn aur use qaum ko paṛhkar sunāyā. Jawāb mein unhoñ ne kahā, “Ham Rab kī in tamām bātoñ par amal karenge. Ham us kī sunenge.”

► *Mūsā ne kyā kiyā?*

Us ne qaum ko ahd kī sharāyt paṛhkar sunāyā.

► *Tab qaum ne kyā kahā?*

Yih ki ham in tamām bātoñ par amal karenge. Phir likhā hai,

Mūsā ne bāsanoñ mein se khūn lekar use logoñ par chhirkā aur kahā, “Yih khūn us ahd kī tasdīq kartā hai jo Rab ne tumhare sāth kiyā hai aur jo us kī tamām bātoñ par mabnī hai.”

► *Mūsā ne logoñ par qurbāniyoñ kā khūn kyon chhirkā?*

Khūn se ahd kī tasdīq huī. Ab confirm thā ki Isrāīlī, ahd ke mutābiq chalenge. Bilkul isī tarah

Ḳhudā ne bād meñ Īsā Masīh kī qurbānī se ek nayā ahd confirm kiyā jo purāne ahd se kahīn behtar thā.

► *Ahd kā kyā matlab hai?*

Ahd kā matlab muāhadā hai. Ahd do pārṭiyon ke darmiyān contract hai.

► *Yahān ahd kin pārṭiyon ke darmiyān hai?*

Ḳhudā aur qaum ke darmiyān. Ab se Isrāīlī qaum Ḳhudā kī qaum hai.

► *Har ahd kī sharāyt bhī hotī haiñ. Is ahd kī sharāyt kyā haiñ?*

Jo ahkām Mūsā ne likhe the wuh ahd kī sharāyt haiñ.

► *Agar wuh in sharāyt ke mutābiq chaleñ to kyā hogā?*

Tab Ḳhudā un ke sāth hogā. Warnā nahīn. Phir likhā hai,

Rab ne Mūsā se kahā, “Mere pās pahār par ākar kuchh der ke lie ṭhahre rahnā. Maiñ tujhe patthar kī taḳhtiyān dūngā jin par maiñne apnī shariāt aur ahkām likhe haiñ aur jo Isrāīl kī tālīm-o-tarbiyat ke lie zarūrī haiñ.”

Mūsā apne madadgār Yashua ke sāth
chal paṛā aur Allāh ke pahār par chaṛh
gayā.

- *Ab Mūsā ko kuchh milnā thā jo ahd par mohr
lagākar us kī yād dilātā rahegā. Wuh kyā thā?*
Patthar kī do taḁhtiyān jin par 10 ahkām likhe
hue the. Likhā hai,

Jab Mūsā chaṛhne lagā to pahār par bādāl
chhā gayā. Rab kā jalāl Koh-e-Sīnā par
utar āyā. Chhih din tak bādāl us par
chhāyā rahā. Sātweñ din Rab ne bādāl
meñ se Mūsā ko bulāyā. Rab kā jalāl
Isrāīliyon ko bhī nazar ātā thā. Unheñ
yon lagā jaisā ki pahār kī choṭī par tez

āg bharak rahī ho. Chaṛhte chaṛhte
Mūsā bādāl meñ dākḥil huā. Wahān
wuh chālīs dīn aur chālīs rāt rahā. [...]
Sab kuchh Mūsā ko batāne ke bād Rab
ne use Sīnā Pahār par sharīat kī do
taḁhtiyān dīn. Allāh ne ḁhud patthar kī
īn taḁhtiyōñ par tamām bāteñ likhī thīn.

- *Yīh ahkām patthar kī do taḁhtiyōñ par kyon likhī
gāi thīn?*

Patthar kī taḁhtiyān derpā haiñ, aur das ahkām
un par kandā kie gae the. Islie wuh hazāroñ sāl
ke bād bhī parhe jā sakte the.

Lagtā thā ki ab se Isrāīl kā sunahrī daur shurū
hone wālā hai. ḁhudā ne wādā kiyā thā ki main

tumhāre sāth hūngā, qaum ne wādā kiyā thā ki ham sharāyt ke mutābiq chaleṅge, aur takṭhiyon se ahd par mohr lagāyā gayā thā. Lekin afsos, aisā na huā. Utne meṅ pahār ke dāman meṅ saṅht gaṛbaṛ ho chukī thī. Is bāt se ham wafādārī kā dūsrā pahlū sīkhte haiṅ,

Apne But Mat Banāo

Likhā hai,

Pahār ke dāman meṅ log Mūsā ke intazār meṅ rahe, lekin bahut der ho gāī. Ek din wuh Hārūn ke gird jamā hokar kahne lage, “Āeṅ, hamāre lie dewatā banā deṅ jo hamāre āge āge chalte hue hamārī rāhnumāī karen. Kyoṅki kyā mālūm ki us bande Mūsā ko kyā huā hai jo hameṅ Misr se nikāl lāyā.”

► *Log kyoṅ be-chain hone lage?*

Bahut der ho gāī thī, aur ab tak Mūsā wāpas nahīn āyā thā.

► *Tab unhoṅ ne kyā kiyā?*

Unhoṅ ne Hārūn ko gherkar kahā ki hamāre ke lie dewatā banāeṅ jo hamāre āge āge chalte hue hamārī rāhnumāī karen.

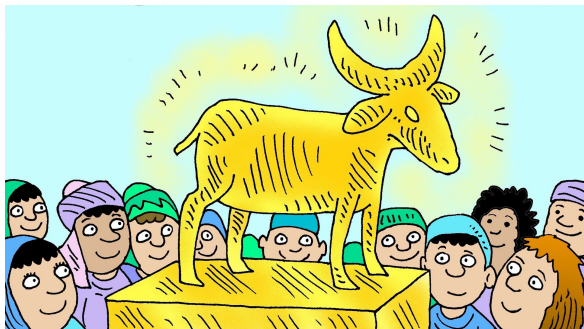
► *Wuh kyon itnī jaldī se be-wafā nikle?*

Afsos, insān kā dil buton kā kārkhānā hai. Wuh hameshā is khatre mein rahtā hai ki dūsrī chīzon ko apne but banāe.

► *Ham kin kin chīzon ko apne but banā lete hain?*

Har chīz jis se ham pūre dil se lipaṭ jāte hain hamārā Ḳhudā ban jātī hai. Yih koī bhī chīz ho saktī hai—masalan gārī, achchhī naukari, shāndār ghar, shohrat. Lekin Ḳhudā farmātā hai ki mere sāth chimṭe raho. Isrāīlī qaum ko yih sīkhnā thā. Tab likhā hai,

Jawāb mein Hārūn ne kahā, “Āp kī bīwiyañ, beṭe aur beṭiyañ apnī sone kī

bāliyān utārkar mere pās le āēñ.” Sab log apnī bāliyān utār utārkar Hārūn ke pās le āe to us ne yih zewarāt lekar bachhrā ḡhāl diyā. Bachhre ko dekhkar log bol uṭhe, “Ai Isrāīl, yih tere dewatā haiñ jo tujhe Misr se nikāl lāe.”

- *Logoñ se tang ākar Hārūn ne kyā banāyā?*
Us ne zewarāt se sone kā bachhrā ḡhāl diyā.
- *Yih dekhkar logoñ ne kyā kahā?*
Yih kahā ki ai Isrāīl, yih tere dewatā haiñ jo tujhe Misr se nikāl lāe.
- *Wuh kyon itnī jaldī se Ḳhudā aur Mūsā ko bhūl sakte the?*

Lagtā thā ki Ḳhudā Mūsā samet pahār par ghāyb ho gayā thā. Donoñ dūr, bahut dūr lag rahe the. Lekin māmālā thoṛā aur pechidā thā. Likhā hai,

Jab Hārūn ne yih dekhā to us ne bachhṛe ke sāmne qurbāngāh banākar elān kiyā, “Kal ham Rab kī tazīm meñ id manāenge.”

- *Hārūn ne kyā elān kiyā?*
Yih ki kal ham Rab kī tazīm meñ id manāenge.
- *Us ne sone ke bachhṛe ko kyā nām diyā?*

Rab. Us ke zahn mein sone kā bachhrā Ẹhudā hī thā. Hārūn inkār nahīn kar rahā thā ki Ẹhudā hamēn Misr se nikāl lāyā hai. Us kī bāt aur Ẹharāb thī. Yih ki sone kā yih bachhrā Ẹhudā kā zāhirī numāindā hai.

► *Yih kyon ǵhalat thā?*

Is se log andekhe Ẹhudā ko pakarne kī koshish kar rahe the. Is se wuh use apne maqāsīd ke lie istemāl karnā chāhte the. Lekin Ẹhudā ko yon pakrā nahīn jā saktā. Phir likhā hai,

Agle din log subh-sawere uṭhe aur bhasm hone wālī qurbāniyān aur salāmatī kī qurbāniyān chaṛhāin. Wuh khāne-pīne ke lie baiṭh gae aur phir uṭkar rangraliyon mein apne dil bahlāne lage.

► *Log kyā karne lage?*

Wuh rangraliyon mein apne dil bahlāne lage. Jab ham Ẹhudā se dūr ho jāte haiñ to ekdam bigarne lagte haiñ. Wafādārī kā tīsra pahlū,

Dūsron kī Behtarī Chāho

Likhā hai,

Us waqt Rab ne Mūsā se kahā, “Pahār se utar jā. Tere log jinheñ tū Misr se nikāl lāyā baṛī sharāraten kar rahe haiñ. Wuh kitnī jaldī se us rāste se haṭ gae haiñ jis par chalne ke lie mainne unheñ hukm diyā thā. Unhoñ ne apne lie ḍhālā huā bachhṛā banākar use sijdā kiyā hai. Unhoñ ne use qurbāniyāñ pesh karke kahā hai, ‘Ai Isrāīl, yih tere dewatā haiñ. Yahī tujhe Misr se nikāl lāe haiñ.’”

Allāh ne Mūsā se kahā, “Mainne dekhā hai ki yih qaum baṛī haṭdharm hai. Ab mujhe rokne kī koshish na kar. Main un par apnā ḡhazab unḍelkar un ko rū-e-zamīn par se miṭā dūngā. Un kī jagah main tujh se ek baṛī qaum banā dūngā.”

- *Ḳhudā ne qaum kī butparastī dekhkar kyā farmāyā?*

Yih ki ab main unheñ miṭākar tujh se ek baṛī qaum banā dūngā.

- *Kyā Mūsā ne Ḳhudā kī bāt mān lī?*

Nahīñ. Us ne etarāz karke apnī qaum kī sifārish kī.

- *Is se ham Mūsā ke bāre meñ kyā sīkhte haiñ?*

Wuh dūsroñ kī behtarī chāhtā thā. Us ne baṛī qaum banane se inkār kiyā, kyonki wuh apne logon se muhabbat rakhtā thā. Wuh un kī kamzoriyon se khūb wāqif thā. Phir bhī wuh nahīn chāhtā thā ki un kā Ḳhudā se tālluq khatm ho jāe. Is meñ Mūsā hamēñ Īsā Masīh kī yād dilātā hai jis ne duniyā kī behtarī ke lie apnī jān dī. Tab likhā hai,

Mūsā ke kahne par Rab ne wuh nahīn kiyā jis kā elān us ne kar diyā thā balki wuh apnī qaum se burā sulūk karne se bāz rahā.

- *Ḳhudā mān gayā. Is se ham us ke bāre meñ kyā sīkhte haiñ?*

Wuh barā rahmdil hai. Go ham bār bār us kī rāhoñ se dūr ho jāte haiñ to bhī wuh hamārī haklātī huī minnaton par dhyān detā hai. Bād meñ bhī Isrāīl ne zāhir kiyā ki insān apnī tāqat se wafādār nahīñ rah saktā. Tab Ḳhudā kī zabardast shafqat urūj tak pahuñch gai—us ne Īsā Masīh ko is duniyā meñ bhej diyā tāki hamen gunāh kī ḡhulāmī se chhurāe. Phir likhā hai,

Mūsā muḥkar pahār se utrā. Us ke hāthoñ meñ sharīat kī donoñ taḡhtiyāñ thiñ. Un par āge-pīchhe likhā gayā thā. Allāh ne ḡhud taḡhtiyon ko banākar un par apne ahkām kandā kie the.

Utarte utarte Yashua ne logoñ kā shor sunā aur Mūsā se kahā, “Ḳhaimāgāh meñ jang kā shor mach rahā hai!”

Mūsā ne jawāb diyā, “Na to yih fathmandon ke nāre haiñ, na shikast khāe huon kī chīḡh-pukār. Mujhe gāne wālon kī āwāz sunāi de rahī hai.”

- *Ḳhushī manāne wālon kī āwāzen kaisī lag rahī thiñ?*

Pahle lag rahā thā ki jang ho rahī hai, phir mālūm huā ki be-lagām gāne kā zor-shor hai. Likhā hai,

Jab wuh khaimāgāh ke nazdik pahunchā to us ne logon ko sone ke bachhre ke sāmne nāchte hue dekhā. Barē ghusse meñ ākar us ne takhtiyon ko zamīn par patakḥ diyā, aur wuh tukre tukre hokar pahār ke dāman meñ gir gayē. Mūsā ne Isrāīliyon ke banāe hue bachhre ko jalā diyā. Jo kuchh bach gayā use us ne pīs pīskar powder banā ḍālā aur powder pānī par chhiṛakkar Isrāīliyon ko pilā diyā.

► *Logon ko dekhkar Mūsā ne takhtiyon ke sāth kyā kiyā?*

Us ne unheñ zamīn par patakḥ diyā.

- *Taḳhtiyōñ ko paṭaḳh dene se Mūsā ne kyā zāhir kiyā?*

Taḳhtiyāñ ahd par mohr thīñ. In ko paṭaḳh dene se zāhir huā ki Ḳhudā ke sāth ahd tūt gayā hai. Be-wafāī se hamārā Ḳhudā se ahd tūt jātā hai.

- *Tab Mūsā ne kyā kiyā?*

But ke jo hisse jal sake us ne jalā diyā, bāqī hisse ko us ne pīs pīskar pānī meñ chhiṛak diyā aur Isrāīliyōñ ko pilā diyā. Ab wuh dekh aur chakh sakte the ki but kī kyā haisiyat hai.

Us waqt Ḳhudā ne ḵhaimāgāh meñ wabā phailne dī. Us ne Mūsā ko farmāyā,

Is jagah se rawānā ho jā. Un logoñ ko lekar jin ko tū Misr se nikāl lāyā hai us mulk ko jā jis kā wādā mainne Ibrāhīm, Is'hāq aur Yāqūb se kiyā hai. [...] Lekin main sāth nahīn jāūngā.

► *Ḳhudā ne Mūsā se kyā farmāyā?*

Qaum ko us mulk mein le jā jis kā wādā mainne kiyā thā. Lekin main sāth nahīn jāūngā. Ab ham wafādārī kā chauthā pahlū sīkhte haiñ. Yih ki

Ḳhudā kī Huzūrī ke lie Tarapte Raho

Likhā hai,

Jab Isrāīliyon ne yih saḡht alfāz sune to wuh mātām karne lage. Kisī ne bhī apne zewar na pahne.

► *Ḳhudā kā farmān sunkar log kyā karne lage?*

Wuh mātām karne lage.

► *Kyon mātām karne lage?*

Wuh Ḳhudā ke baḡhair chalne ke lie taiyār nahīn the. Wuh Ḳhudā kī huzūrī ke lie tarap rahe the.

► *Kyā āp Ḳhudā kī huzūrī ke lie tarap rahe haiñ?*

Tab Mūsā Ḳhudā se bolā,

Agar tū khud sāth nahīn chalegā to phir hamen yahān se rawānā na karnā. Agar tū hamāre sāth na jāe to kis tarah patā chalegā ki mujhe aur terī qaum ko terā karm hāsil huā hai? Ham sirf isī wajah se duniyā kī dīgar qaumoñ se alag aur mumtāz haiñ.

► *Mūsā kyā bolā?*

Us ne zid karke rawānā ho jāne se inkār kiyā. Kahā ki terā sāth honā lāzim hai. Sirf isī se patā chalegā ki hamen terā karm hāsil hai, ki ham dūsroñ se alag aur mumtāz haiñ. Kitnī pyārī bāt! Ham apnī daulat aur khūbiyoñ kī wajah se dūsroñ se alag aur mumtāz nahīn hote balki is se

ki hamen̄ Ḳhudā kī maujūdagī, us kā karm hāsīl hai. Tab Ḳhudā ne Mūsā se farmāyā,

Main terī yih darḳhāst bhī pūrī karūngā,
kyon̄ki tujhe merā karm hāsīl huā hai aur
main tujhe banām jāntā hūn.

► *Kyā Ḳhudā mān gayā?*

Hān, ek bār phir wuh mān gayā. Wafādārī kā pānchwān pahlū,

Ḳhudā kī Wafādārī par Etabār Karo

Tab Ḳhudā ne farmāyā,

Apne lie patthar kī do taḳhtiyān tarāsh le jo pahlī do kī mānind hoñ. Phir main un par wuh alfāz likhūngā jo pahlī taḳhtiyon̄ par likhe the jinhen̄ tūne paṭaḳh diyā thā. Subh tak taiyār hokar Sīnā Pahār par chaḥnā. Choṭī par mere sāmne kharā ho jā.

► *Ḳhudā ne Mūsā ko ek anokhī hidāyat dī. Wuh kyā?*

Do taḳhtiyān tarāshkar pahār par le ā. Tab main un par dubārā das ahkāṁ likhūngā.

► *Yih kyon̄ anokhī hidāyat hai?*

Takhtiyān ahd par mohr thīn. Matlab hai Ḳhudā dubārā qaum ke sāth ahd bāndhnā chāhtā thā. Tab Mūsā naī takhtiyān lekar dubārā pahār par chaṛh gayā. Likhā hai,

Jab wuh choṭī par pahuñchā to Rab bādāl meñ utar āyā aur us ke pās khare hokar apne nām Rab kā elān kiyā. Mūsā ke sāmne se guzarte hue us ne pukārā, “Rab, Rab, rahīm aur mehrbān Ḳhudā. Tahammul, shafqat aur wafā se bharpūr. Wuh hazāron par apnī shafqat qāym rakhtā aur logon kā qusūr, nā-farmānī aur gunāh māf kartā hai. Lekin wuh har ek ko us kī munāsib sazā bhī detā hai.

Jab wālidain gunāh karen to un kī aulād ko bhī tīsī aur chauthī pusht tak sazā ke natāyij bhugatne parenge.”

- *Jab Ḳhudā bādāl merī utar āyā to us ne kyā kiyā?*
Us ne apne nām Rab kā elān kiyā.
- *Kyā kahā?*
Pahle, main rahīm aur mehrbān Ḳhudā hūn jo tahammul, shafqat aur wafā se bharpūr hūn. Dūsre, main munāsib sazā dene wālā bhī hūn. Yon Ḳhudā ke do pahlū hai—shafqat aur insāf.
- *Ḳhudā ne yih elān kyon kiyā?*
Is se us ne zāhir kiyā ki ab se main dubārā tumhare sāth hūngā. Lekin main tumharā insāf bhī karūngā. Likhā hai,

Mūsā ne jaldī se jhukkar sijdā kiyā. Us ne kahā, “Ai Rab, agar mujh par terā karm ho to hamāre sāth chal. Be-shak yih qaum haṭdharm hai, to bhī hamārā qusūr aur gunāh māf kar aur baḳhsh de ki ham dubārā tere hī ban jāen.”

- *Yih elān sunkar Mūsā ne kyā guzārish kī?*
Yih ki hamāre sāth chal. Likhā hai,

Tab Rab ne kahā, “Main tumhāre sāth ahd bāndhūngā. Terī qaum ke sāmne hī main aise mojize karūngā jo ab tak duniyā bhar kī kisī bhī qaum meñ nahīn kie gae. Pūrī qaum jis ke darmiyān tū rahtā hai Rab kā kām dekhegī aur us se ḍar jāegī jo main tere sāth karūngā. Jo ahkām main āj detā hūn un par amal kartā rah.

► *Ḳhudā ne kyā jawāb diyā?*

Yih kī main dubārā ahd bāndhkar aise mojize karūngā jo ab tak duniyā bhar nahīn kie gae haiñ. Is ke bād Mūsā shariyat kī donoñ takhtiyon ko hāth meñ lie hue Sīnā Pahār se utrā. Yon Isrāīl ko Ḳhudā kī wafādārī zabardast tarīqe se mahsūs huī. Go

qaum be-wafā niklī phir bhī Ḳhudā wafādār rahā. Is silsile meñ wafādārī ke 5 ahm pahlū zāhir hue:

- *Ḳhudā kā ahd qabūl karo.*

Wuh ahd qabūl karo jo us ne Īsā Masīh ke wasīle se ham se bāndh liyā hai. Jo yih ahd qabūl kare wuh us kī qaum meñ shāmil ho jātā hai.

- *Apne but mat banāo.*

But banāne se yih qīmatī ahd ṭuṭ jātā hai.

- *Dūsroñ kī behtarī chāho.*

Mūsā ne dūsroñ kī sifārish kī. Īsā Masīh ne is se baḥkar apnī jān dūsroñ ke lie dī. Ab wuh rozānā apnī qaum kī sifārish kartā hai.

- *Ḳhudā kī huzūrī ke lie tarapte raho.*

Isrāīlī be-wafā nikle, lekin jab hosh meñ āe to Ḳhudā kī huzūrī ke baḡhair na rah sake.

- *Ḳhudā kī wafādārī par etabār karo.*

Is duniyā meñ rahte hue hamārī wafādārī nāqis to rahegī. Lekin us kī wafādārī ṭhos hai—itnī ṭhos ki us ne Īsā Masīh duniyā meñ bhej diyā tāki hameñ gunāh se chhuṭkāre de. Āj bhī ham us kī sifārish aur wafādārī par etabār kar sakte haiñ.

Tauret, Ҡhurūj 24; 32–34

Rab Isrāīl se Ahd Bāndhtā Hai

Tab Mūsā ne qaum ke pās jākar Rab kī tamām bāteñ aur ahkām pesh kie. Jawāb meñ sab ne milkar kahā, “Ham Rab kī in tamām bātoñ par amal kareñge.” Tab Mūsā ne Rab kī tamām bāteñ likh līñ. [...] Phir us ne wuh kitāb lī jis meñ Rab ke sāth ahd kī tamām sharāyt darj thīñ aur use qaum ko paṛhkar sunāyā. Jawāb meñ unhoñ ne kahā, “Ham Rab kī in tamām bātoñ par amal kareñge. Ham us kī suneñge.”

Is par Mūsā ne bāsanon meñ se ҝhūn lekar use logoñ par chhiṛkā aur kahā, “Yih ҝhūn us ahd kī tasdīq kartā hai jo Rab ne tumhāre sāth kiyā hai aur jo us kī tamām bātoñ par mabnī hai.”

Patthar kī Taḡhtiyāñ

Rab ne Mūsā se kahā, “Mere pās pahār par ākar kuchh der ke lie ṭhahre rahnā. Main tujhe patthar kī taḡhtiyāñ dūngā jin par mainne apnī shariāt aur ahkām likhe haiñ aur jo Isrāīl kī tālīm-o-tarbiyat ke lie zarūrī haiñ.”

Mūsā apne madadgār Yashua ke sāth chal parā aur Allāh ke pahār par chaṛh gayā. [...]

Mūsā Rab se Miltā Hai

Jab Mūsā chaṛhne lagā to pahār par bādāl chhā gayā. Rab kā jalāl Koh-e-Sīnā par utar āyā. Chhih din tak bādāl us par chhāyā rahā. Sātweñ din Rab ne bādāl meñ se Mūsā ko bulāyā. Rab kā jalāl Isrāīliyon ko bhī nazar ātā thā. Unheñ yon lagā jaisā ki pahār kī choṭī par tez āg bhaṛak rahī ho. Chaṛhte chaṛhte Mūsā bādāl meñ dākhl huā. Wahāñ wuh chālīs din aur chālīs rāt rahā. [...] Sab kuchh Mūsā ko batāne ke bād Rab ne use Sīnā Pahār par shariāt kī do taḥṭtiyāñ dīñ. Allāh ne khud patthar kī in taḥṭtiyon par tamām bāteñ likhī thīñ. [...]

Sone kā Bachhrā

Pahār ke dāman meñ log Mūsā ke intazār meñ rahe, lekin bahut der ho gaī. Ek din wuh Hārūn ke gird jamā hokar kahne lage, “Āeñ, hamāre lie dewatā banā deñ jo hamāre āge āge chalte hue hamārī rāhnumāī karen. Kyoñki kyā mālūm ki

us bande Mūsā ko kyā huā hai jo hamen Misr se nikāl lāyā.”

Jawāb mein Hārūn ne kahā, “Āp kī bīwiyān, beṭe aur beṭiyān apnī sone kī bāliyan utārkar mere pās le āen.” Sab log apnī bāliyan utār utārkar Hārūn ke pās le āe to us ne yih zewarāt lekar bachhrā dhāl diyā. Bachhre ko dekhkar log bol uṭhe, “Ai Isrāīl, yih tere dewatā hai jo tujhe Misr se nikāl lāe.”

Jab Hārūn ne yih dekhā to us ne bachhre ke sāmne qurbāngāh banākar elān kiya, “Kal ham Rab kī tāzīm mein īd manāenge.” Agle din log subh-sawere uṭhe aur bhasm hone wālī qurbāniyan aur salāmatī kī qurbāniyan charhāin. Wuh khāne-pīne ke lie baiṭh gae aur phir uṭhkar rangraliyon mein apne dil bahlāne lage.

Mūsā kī Shafā’at

Us waqt Rab ne Mūsā se kahā, “Pahār se utar jā. Tere log jinhen tū Misr se nikāl lāyā baṛī sharāraten kar rahe hai. Wuh kitnī jaldī se us rāste se haṭ gae hai jis par chalne ke lie mainne

unheñ hukm diyā thā. Unhoñ ne apne lie ḡhālā huā bachhrā banākar use sijdā kiyā hai. Unhoñ ne use qurbāniyāñ pesh karke kahā hai, ‘Ai Isrāīl, yih tere dewatā haiñ. Yahī tujhe Misr se nikāl lāe haiñ.’” Allāh ne Mūsā se kahā, “Mainne dekhā hai ki yih qaum baṛī haṭḡdharm hai. Ab mujhe rokne kī koshish na kar. Main un par apnā ḡhazab unḡelkar un ko rū-e-zamīn par se miṭā dūngā. Un kī jagah main tujh se ek baṛī qaum banā dūngā.”

Lekin Mūsā ne kahā, “Ai Rab, tū apnī qaum par apnā ḡhussā kyon utārnā chāhtā hai? Tū ḡhud apnī azīm qudrat se use Misr se nikāl lāyā hai. Misrī kyon kaheñ, ‘Rab Isrāīliyon ko sirf is bure maqsad se hamāre mulk se nikāl le gayā hai ki unheñ pahāṛī ilāqe meñ mār ḡḡale aur yon unheñ rū-e-zamīn par se miṭāe’? Apnā ḡhussā ṭhandā hone de aur apnī qaum ke sāth burā sulūk karne se bāz rah. Yād rakh ki tūne apne ḡhādimon Ibrāhīm, Is’hāq aur Yāqūb se apnī hī qasm khākar kahā thā, ‘Main tumhārī aulād kī tādād yon baṛhāūngā ki wuh āsmān ke sitāron ke barābar ho jāegī. Main unheñ wuh mulk

dūngā jis kā wādā mainne kiyā hai, aur wuh use hameshā ke lie mīrās meñ pāenge.” Mūsā ke kahne par Rab ne wuh nahīn kiyā jis kā elān us ne kar diyā thā balki wuh apnī qaum se burā sulūk karne se bāz rahā.

Butparastī ke Natāyij

Mūsā murkar pahār se utrā. Us ke hāthoñ meñ shariāt kī donoñ takhtiyāñ thīñ. Un par āge-pīchhe likhā gayā thā. Allāh ne khud takhtiyōñ ko banākar un par apne ahkām kandā kie the.

Utarte utarte Yashua ne logoñ kā shor sunā aur Mūsā se kahā, “Khaimāgāh meñ jang kā shor mach rahā hai!”

Mūsā ne jawāb diyā, “Na to yih fathmandōñ ke nāre haiñ, na shikast khāe huōñ kī chīkh-pukār. Mujhe gāne wāloñ kī āwāz sunāī de rahī hai.”

Jab wuh khaimāgāh ke nazdīk pahuñchā to us ne logoñ ko sone ke bachhre ke sāmne nāchte hue dekhā. Baṛe ḡhusse meñ ākar us ne takhtiyōñ ko zamīn par paṭakh diyā, aur wuh ṭukre ṭukre hokar pahār ke dāman meñ gir gaīñ. Mūsā ne Isrāīliyoñ ke banāe hue bachhre ko

jalā diyā. Jo kuchh bach gayā use us ne pīs pīskar powder banā ḍālā aur powder pānī par chhirakkar Isrāīliyon ko pilā diyā.

Us ne Hārūn se pūchhā, “In logon ne tumhāre sāth kyā kiyā ki tum ne unheñ aise baṛe gunāh meñ phaṁsā diyā?”

Hārūn ne kahā, “Mere āqā. Ġhusse na hoñ. Āp khud jānte haiñ ki yih log badī par tule rahte haiñ. Unhoñ ne mujh se kahā, ‘Hamāre lie dewatā banā deñ jo hamāre āge āge chalte hue hamārī rāhnumāi karen. Kyonki kyā mālūm ki us bande Mūsā ko kyā huā hai jo hameñ Misr se nikāl lāyā.’ Islie mainne un ko batāyā, ‘Jis ke pās sone ke zewarāt haiñ wuh unheñ utār lāe.’ Jo kuchh unhoñ ne mujhe diyā use mainne āg meñ phenk diyā to hote hote sone kā yih bachhrā nikal āyā.” [...]

Agle dīn Mūsā ne Isrāīliyon se bāt kī, “Tum ne nihāyat sangīn gunāh kiyā hai. To bhī main ab Rab ke pās pahār par jā rahā hūñ. Shāyad main tumhāre gunāh kā kaffārā de sakūñ.”

Chunāñche Mūsā ne Rab ke pās wāpas jākar kahā, “Hāy, is qaum ne nihāyat sangīn gunāh

kiyā hai. Unhoñ ne apne lie sone kā dewatā banā liyā. Mehrbānī karke unheñ māf kar. Lekin agar tū unheñ māf na kare to phir mujhe bhī apnī us kitāb meñ se miṭā de jis meñ tūne apne logon ke nām darj kie haiñ.”

Rab ne jawāb diyā, “Main sirf us ko apnī kitāb meñ se miṭātā hūñ jo merā gunāh kartā hai. Ab jā, logon ko us jagah le chal jis kā zikr mainne kiyā hai. Merā farishtā tere āge āge chalegā. Lekin jab sazā kā muqarrarā din āegā tab main unheñ sazā dūngā.”

Phir Rab ne Isrāīliyon ke darmiyān wabā phailne dī, islie ki unhoñ ne us bachhre kī pūjā kī thī jo Hārūn ne banāyā thā.

Rab ne Mūsā se kahā, “Is jagah se rawānā ho jā. Un logon ko lekar jin ko tū Misr se nikāl lāyā hai us mulk ko jā jis kā wādā mainne Ibrāhīm, Is’hāq aur Yāqūb se kiyā hai. [...] Lekin main sāth nahīñ jāūngā. Tum itne haṭdharm ho ki agar main sāth jāūñ to khatrā hai ki tumheñ wahāñ pahuñchne se pahle hī barbād kar dūñ.”

Jab Isrāīliyon ne yih saḡht alfāz sune to wuh mātam karne lage. Kisī ne bhī apne zewar

na pahne, kyonki Rab ne Mūsā se kahā thā, “Isrāīliyon ko batā ki tum haṭḍharm ho. Agar main ek lamhā bhī tumhāre sāth chalūn to khatrā hai ki main tumhen tabāh kar dūn. [...] Mūsā ne kahā, “Agar tū khud sāth nahīn chalegā to phir hamen yahān se rawānā na karnā. Agar tū hamāre sāth na jāe to kis tarah patā chalegā ki mujhe aur terī qaum ko terā karm hāsil huā hai? Ham sirf isī wajah se duniyā kī dīgar qaumon se alag aur mumtāz haiñ.”

Rab ne Mūsā se kahā, “Main terī yih darḳhāst bhī pūrī karūngā, kyonki tujhe merā karm hāsil huā hai aur main tujhe banām jāntā hūn.” [...]

Patthar kī Naī Takhtiyān

Rab ne Mūsā se kahā, “Apne lie patthar kī do takhtiyān tarāsh le jo pahlī do kī mānind hon. Phir main un par wuh alfāz likhūngā jo pahlī takhtiyon par likhe the jinhen tūne paṭakh diyā thā. Subh tak taiyār hokar Sīnā Pahār par charhnā. Choṭī par mere sāmne kharā ho jā. Tere sāth koī bhī na āe balki pūre pahār par koī aur shaḳhs nazar na āe, yahān tak ki bher-

bakriyān aur gāy-bail bhī pahār ke dāman meñ
na chareñ.”

Chunānche Mūsā ne do takhtiyān tarāsh līn jo
pahlī kī mānind thīn. Phir wuh subh-sawere
uṭhkar Sīnā Pahār par chaṛh gayā jis tarah Rab
ne use hukm diyā thā. Us ke hāthon meñ
patthar kī donoñ takhtiyān thīn. Jab wuh choṭī
par pahuñchā to Rab bādāl meñ utar āyā aur
us ke pās khare hokar apne nām Rab kā elān
kiyā. Mūsā ke sāmne se guzarte hue us ne
pukārā, “Rab, Rab, rahīm aur mehrbān Ḳhudā.
Tahammul, shafqat aur wafā se bharpūr. Wuh
hazāron par apnī shafqat qāym rakhtā aur logon
kā qusūr, nā-farmānī aur gunāh māf kartā hai.
Lekin wuh har ek ko us kī munāsib sazā bhī detā
hai. Jab wālidain gunāh karen to un kī aulād
ko bhī tīsri aur chauthī pusht tak sazā ke natāy
bhugatne pareñge.”

Mūsā ne jaldī se jhukkar sijdā kiyā. Us ne kahā,
“Ai Rab, agar mujh par terā karm ho to hamāre
sāth chal. Be-shak yih qaum haṭdharm hai, to
bhī hamārā qusūr aur gunāh māf kar aur baḳhsh
de ki ham dubārā tere hī ban jāeñ.”

Tab Rab ne kahā, “Main tumhāre sāth ahd bāndhūngā. Terī qaum ke sāmne hī main aise mojize karūngā jo ab tak duniyā bhar kī kisī bhī qaum meñ nahīn kie gae. Pūrī qaum jis ke darmiyān tū rahtā hai Rab kā kām dekhegī aur us se ɖar jāegī jo main tere sāth karūngā. Jo ahkām main āj detā hūn un par amal kartā rah. [...]

Is ke bād Mūsā shariāt kī donoñ taḥṭtiyoñ ko hāth meñ lie hue Sīnā Pahār se utrā. [...] Lekin us ne unheñ bulāyā to Hārūn aur jamāt ke tamām sardār us ke pās āe, aur us ne un se bāt kī. Bād meñ bāqī Isrāīlī bhī āe, aur Mūsā ne unheñ tamām ahkām sunāe jo Rab ne use Koh-e-Sīnā par die the.